
INFORMATOR WYDZIAŁOWY

Wydział Matematyki i Informatyki UAM, ul. Matejki 48/49, 60-769 Poznań

grudzień 1996

Na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 8.11.1996 Dziekan prof. dr hab. Michał Karoński wręczył nagrody wyróżniającym się studentom. Nagrody otrzymali: Maciej Radziejewski (V rok), Joanna Polcyn (III rok), Piotr Ligeza (IV rok), Karolina Mądra (V rok), Liliana Szymańska (V rok), Kamila Krerowicz (V rok), Artur Kubiak (V rok), Bożena Czosnyka (V rok), Ewa Glinka (III rok), Grzegorz Idzi (III rok), Hanna Kabała (IV rok), Anna Michalska (V rok), Daniel Pilarski (V rok), i Mikołaj Zieliński (II rok).

* * * * *

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału postanowiła jednomyślnie wszcząć postępowanie o nadanie tytułu naukowego prof. drowi hab. Wojciechowi Buszkowskiemu. Na recenzentów powołano: prof. dra hab. Andrzeja W. Mostowskiego (Uniwersytet Gdański), prof. dra hab. Leszka Pacholskiego (Uniwersytet Wrocławski), prof. dra hab. Andrzeja Skowrona (Uniwersytet Warszawski) oraz prof. Johana van Benthema (Universiteit van Amsterdam).

* * * * *

Rada Wydziału rozszerzyła również skład komisji do wniosku o tytuł naukowy dla prof. dra hab. Wojciecha Buszkowskiego poprzez dokooptowanie prof. dra hab. Tadeusza Batoga.

* * * * *

Rada Wydziału powołała komisję w sprawie wniosku o tytuł naukowy dla prof. dra hab. Jerzego Kąkola. W skład komisji weszli: Dziekan prof. dr hab. Michał Karoński, prof. dr hab. Julian Musielak i prof. dr hab. Roman Taberski.

* * * * *

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału powołała komisję w sprawie wniosku o tytuł naukowy dla prof. dra hab. Józefa Banasia z Politechniki Rzeszowskiej. W skład komisji weszli: Dziekan prof. dr hab. Michał Karoński, prof. dr hab. Mirosław Krzyśko i prof. dr hab. Tomasz Łuczak.

* * * * *

Rada Wydziału powołała komisję do przeprowadzenia nostryfikacji stopnia naukowego doktora uzyskanego w USA przez dra Grzegorza Szkibiela z Instytutu Matematyki Uniwersytetu Szczecińskiego. W skład komisji weszli: Prodziekan prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski, dr hab. Krystyna Bartz i prof. dr hab. Witold Wnuk.

* * * * *

Rada zaopiniowała pozytywnie wszczęcie postępowania w sprawie nadania godności doktora honoris causa UAM profesorowi Lasokowi.

* * * * *

Rada powołała komisję do przeprowadzenia wyborów do Komitetu Badań Naukowych. Postanowiono, że komisja ta będzie działać w takim samym składzie, jak Wydziałowa Komisja Wyborcza.

* * * * *

Rada Wydziału powołała zespół oceniający nauczycieli akademickich na naszym Wydziale. W skład zespołu weszli: Dziekan prof. dr hab. Michał Karoński (przewodniczący), Prodziekan prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski, prof. dr hab. Tomasz Szulc, dr Waldemar Wołyński i dr Ryszard Doman.

* * * * *

Rada zaopiniowała pozytywnie wniosek prof. dra hab. Stanisława Szuffi o urlop naukowy na jeden rok oraz wniosek prof. dra hab. Jerzego Kąkole o urlop naukowy na okres 1.01–30.06.1997.

* * * * *

Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie również wniosek prof. dra hab. Jacka Błazewicza o zatrudnienie na stanowisku profesora zwyczajnego na naszym Wydziale na okres 1.01–31.12.1997.

* * * * *

Rada przyjęła uchwałę o utworzeniu na naszym Wydziale 3-letnich studiów zaocznych magisterskich II stopnia kierunku informatyka uzupełniających dla absolwentów studiów licencjackich o specjalności/kierunku informatyka.

* * * * *

Rada przedyskutowała sprawy związane z rekrutacją na studia w roku akademickim 1997/98 i przyjęła stosowną uchwałę.

* * * * *

Rada Wydziału powołała komisję do spraw prac magisterskich w następującym składzie: Prodziekan doc. dr hab. Magdalena Jaroszevska (przewodnicząca), Prodziekan prof. dr hab. Krystyna Katulska, prof. dr hab. Paulina Pych-Taberska, prof. dr hab. Wojciech Buszkowski, dr hab. Marek Nawrocki i dr Wiesław Kurc.

* * * * *

W związku z ekspertyzą prof. A. Gomułowicza (por. „Informator Wydziałowy” nr 28), na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 8.11.1996 odbyła się dyskusja w sprawie 50% kosztów uzyskana dla nauczycieli akademickich.

* * * * *

JM Rektor otworzył konkurs na cztery stanowiska profesora nadzwyczajnego na naszym Wydziale.

* * * * *

Dnia 12.11.1996 odbyły się wybory czwartego prodziekana naszego Wydziału. Została nim prof. dr hab. Krystyna Katulska.

★ ★ ★ ★ ★

Dnia 22.11.1996 odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgra Michała Wiernowolskiego. Tytuł rozprawy brzmiał: „Twierdzenia o minimalności w wybranych klasach zbiorów zwartych i wypukłych”. Promotorem był prof. dr hab. Jerzy Urbański.

★ ★ ★ ★ ★

Dnia 29.11.1996 odbyło się kolokwium habilitacyjne dra Tomasza Kubiaka. Tytuł rozprawy brzmiał: „Przestrzenie L -Tichonowa i ich topologiczne modyfikacje”. Recenzentami byli: prof. dr hab. Andrzej Skowron (Uniwersytet Warszawski), prof. dr hab. Aleksander Błaszczak (Uniwersytet Śląski w Katowicach), prof. dr hab. Jerzy Albrycht (Akademia Ekonomiczna w Poznaniu) oraz prof. Aleksander Śostak (Uniwersytet Łódzki w Rydze). Rada Wydziału nadała drowi T. Kubiakowi stopień doktora habilitowanego nauk matematycznych w zakresie matematyki.

★ ★ ★ ★ ★

Dziekan powołał Komitet Redakcyjny wydawanej przez nasz Wydział serii wydawniczej „Advanced Lecture Notes in Mathematics” w następującym składzie: prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski (przewodniczący), prof. dr hab. Roman Murawski (sekretarz), prof. dr hab. Paweł Domański, prof. dr hab. Tomasz Łuczak i dr Grzegorz Banaszak.

Z historii . . .

450 lat temu, 14.12.1546 roku, urodził się w Skåne (wówczas Dania, dziś Szwecja) Tycho de Brahe (zm. 24.10.1601 w Pradze). Studiował prawo w Kopenhadze, a od roku 1562 w Lipsku. Tam zainteresował się astronomią. Studia kontynuował w Rostocku, Wittenberdze, Bazylei i Augsburgu. Odziedziczywszy po śmierci ojca spory majątek zamieszkał w roku 1572 w Hervistad. Tam zajmował się dalej budowaniem przyrządów astronomicznych i obserwacjami nieba. W 1576 król duński podarował mu wyspę Hven, na której zbudował dwa obserwatoria astronomiczne. W roku 1597 przyjął zaproszenie cesarza i przeniósł się do Pragi, gdzie od 1600 roku jego uczniem i asystentem był Kepler. Dokładne, przez wiele lat prowadzone obserwacje Tycho de Brahe stały się podstawą późniejszych teorii Keplera. System samego Tycho de Brahe był czymś pośrednim pomiędzy systemem Ptolemeusza a systemem Kopernika. W systemie tym Księżyc i Słońce poruszały się wokół Ziemi, która była nieruchoma, a pozostałe planety poruszały się wokół Słońca.

R.M.

Prof. dr hab. Bogdan Fechner został członkiem Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

★ ★ ★ ★ ★

Dr hab. Maria Korcz została powołana przez Ministra Edukacji Narodowej na rzeczoznawcę kwalifikującego podręczniki matematyki do użytku szkolnego. Została powołana również na rzeczoznawcę oceniającego przydatność środków dydaktycznych do nauczania matematyki.

★ ★ ★ ★ ★

JM Rektor UAM powołał dr hab. Marię Korcz w skład Komisji Rektorskiej d/s Kształcenia Nauczycieli.

★ ★ ★ ★ ★

Dr Teresa Kończal i dr Aleksandra Maciejewska uczestniczą w pracach Grupy Poznańskiej przygotowującej program „Nowa Matura”.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu Senatu w dniu 25.11.1996 prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski został wybrany przewodniczącym Senackiej Komisji Rozwoju, prof. dr hab. Julian Musielak — członkiem Uczelnianego Zespołu Odwoławczego, zaś prof. dr hab. Ryszard Urbański — członkiem Komisji Dyscyplinarnej dla nauczycieli akademickich.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu Senatu w dniu 25.11.1996 JM Rektor prof. dr hab. Stefan Jurga podał do wiadomości, że wszystkim zatrudnionym w listopadzie br. pracownikom UAM zostanie jednorazowo wypłacona w grudniu dodatkowa kwota w wysokości 20% uposażenia.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu Senatu w dniu 25.11.1996 Senat wniósł poprawkę do swojej uchwały z dnia 29.09.1995, zgodnie z którą wypłacone zostanie wynagrodzenie za egzaminy kursowe w roku akademickim 1995/96.

★ ★ ★ ★ ★

Senat podjął też uchwałę o naliczaniu podatku dochodowego zgodnego z prawem autorskim tym nauczycielom akademickim, którzy podpiszą odpowiednie oświadczenie szacujące część wynagrodzenia podlegającą temu prawu. Oświadczenie takie, dotyczące roku 1996 upoważni Dział Płac i Stypendiów do przygotowania odpowiedniego PIT-u. Osoby zamierzające ubiegać się o korektę podatku dochodowego za lata 1994 i 1995 będą mogły uzyskać odpowiednie zaświadczenia na wydziałach.

W sieci

Wszystko jest poezją
ale pieniądz nie jest poezją.

Edward Stachura

Ten głęboko ludzki i prawdziwy sąd (dla niektórych będący tylko logicznym nonsensem) wprowadzić ma nas w dwa, żyjące częściowo niezależnie, częściowo przenikające się, sieciowe światy, a mianowicie pieniądze i ogólnie pojętą literaturę. Żyjemy niestety w czasach postępującej wizualizacji informacji. Skutki tego widać szczególnie po pokoleniu dzieci i nastolatków, które bombardowane masowo i zewsząd bełkotliwą sieczką wizyjną

po prostu nie czyta, tylko ogląda. Można mieć jedynie nadzieję, iż na zasadzie bumerangu ten trend się kiedyś odwróci. Sieci komputerowe są jakby idealnym polem do szerzenia obrazkowej „kultury” videoclipów, w której nie ma miejsca na refleksję czy choćby wzruszenie. Cóż zatem mają one wspólnego z literaturą? Spojrzeć można na to z dwóch stron. Po pierwsze, sieci służą do elektronicznego rozpowszechniania całości lub fragmentów dzieł literackich. Już w tej chwili można przeczytać na ekranie monitora (o ile ktoś to wytrzyma) wiele klasycznych dzieł literatury pięknej i są to z reguły usługi niepłatne. Co ciekawsze, taki sposób rozpowszechniania „książek” umożliwia dodatkowo przeprowadzanie (w miarę szczegółowe) pewnych analiz literackich poprzez kontekstowe przeszukiwanie wybranych fragmentów (nawet zwykłe przeglądarki WWW mają proste narzędzia przeszukujące). Chcesz przeczytać „Sonety” Szekspira? Proszę bardzo. Nic prostszego jak tylko sięgnąć do <http://www.ludweb.com/msff/sonnets/sonnets.html> lub ogólnie do <http://ipl.sils.umich.edu/reading/books/au.S.html>, gdzie zgromadzone są dzieła wszystkie tego dramaturga i poety.

Po drugie natomiast istnieje niezwykle ekspansywna sfera sieciowego handlu książkami. Podobnie jak zwykły rynek, również ten wirtualny, jest nasycony setkami „księgarń”, które prześcigają się w przyciąganiu klienta korzystnymi upustami, szybką dostawą i innymi ułatwieniami przy zakupie. Ceny są bardzo zróżnicowane i mniej więcej pokrywają się z rzeczywistą geografiją cen na światowym rynku książki. Generalnie firmy amerykańskie są znacznie tańsze od brytyjskich, a także od wielu europejskich (być może w Europie ludzie są jeszcze w stanie dużo zapłacić za wartościową literaturę). Jeśli nie musimy otrzymać zamówionej pozycji natychmiast (tzn. w ciągu 1–3 dni), to, wliczając koszty przesyłki, opłacalne jest sprowadzenie książki ze Stanów. Wystarczy tylko wypełnić elektroniczny formularz z podaną formą płatności (np. Visa), zakodować go dla ochrony danych — szczególnie numeru karty, i wysłać e-mailem. Kodujemy zwykle za pomocą europejskiej wersji, ciągle chronionego, słynnego algorytmu PGP Zimmermana.¹

Pod względem tematycznym najbardziej rozwinięty jest, z oczywistych powodów, rynek książki komputerowej (patrz np. www.compbook.com, www.bookpool.com) i ogólnie technicznej. Trochę gorzej, ale niezłe, jest z literaturą dotyczącą nauk ścisłych. Niektórzy potentaci, jak np. Springer, posiadając stabilny sposób dystrybucji, nie wchodzi jeszcze autonomicznie do Internetu, a jedynie poprzez pośredników. Sfera handlu sieciowego nie dotyczy oczywiście tylko książek, ale obejmuje (z różnym nasileniem) całe spektrum towarów i usług. Można sobie kupić np. sprzęt wspinaczkowy, który w niektórych „sklepach” w Anglii jest, przy zakupach sieciowych, dużo tańszy niż w polskich Alpinach. Obok literatury dużego formatu istnieją w Internecie wydawnictwa periodyczne, w tym spora liczba tytułów naukowych (zob. np. <http://www.yahoo.com/Science/Journals/>). Niestety w większości nie są to instytucje altruistyczne i nie pozwalają przekopiować sobie ftp-em zawartości całych numerów zawierających publikacje. Można natomiast zamówić subskrypcję w podobny sposób jak zakup książki. Część ze znanych wydawnictw udostępnia również abstrakty artykułów, możliwość zakupu poprzednich numerów (zwykle z ostatnich kilku lat), czy wreszcie usługę „ksero” wybranych prac.

Ekspansja sieci w sfery dotychczas pojmowane jako „kultura wysoka” rodzi opór. Znane jest sprzysiężenie kilkunastu poetów, aby nie dopuścić poezji do Internetu. Ten gest oczy-

¹Pod adresem <http://rschp2.anu.edu.au/encrypt.html> można znaleźć sporą liczbę „linków” dotyczących PGP, wśród nich liczący 150 stron przegląd prac poświęconych teorii kodów publicznych, na bazie których działa PGP.

wiście niczego nie zmieni w sferze globalnej. Może co najwyżej zwrócić uwagę na pewne zagrożenia, choć technokraci i tak ich nie zauważą. Oni jednak ani nie szukają, ani nie potrzebują syntezy.

Mgr Wojciech Kowalewski

W laboratoriach komputerowych Wydziału Matematyki i Informatyki dokonano wymiany sprzętu komputerowego instalując 20 nowych mikrokomputerów. Wymiana kart graficznych i monitorów była wydarzeniem wielce znaczącym — komputery wyposażone w karty Hercules i monitory TTL przeszły do historii. Tym samym Wydział dysponuje sześcioma, niemal równorzędnymi laboratoriami (ponad 70 komputerów), co radykalnie ułatwi prowadzenie zajęć informatycznych, układanie planów oraz indywidualny dostęp do sprzętu informatycznego i zasobów sieciowych. Zakupiony też został nowy serwer, który zastąpi poczciwego Hermesa — ten ostatni bezawaryjnie pracował (bez przerw!) przez ponad cztery lata. Od listopada br. zakupiony sprzęt komputerowy pełnić będzie funkcje stacji graficznych wyposażonych w systemem operacyjny Linux lub Windows NT. Poprzez interfejs graficzny (X-terminale) możliwy będzie dostęp do zasobów serwera wydziałowego (oprogramowanie Mathematica), serwera studenckiego (oprogramowanie Mapple i inne), oraz systemu zarządzania bazami danych Magic i SQL-serwera firmy Gupta. Wszyscy studenci mający konta indywidualne na posiadanych serwerach mogą korzystać z poczty elektronicznej oraz Internetu.

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 17–20. 09.1996 dr Wiesław Kurc uczestniczył w „III Zielonogórskich Konfrontacjach Matematycznych”, na których wygłosił komunikat pt. „Porządkowa gładkość i jednostajna monotoniczność”.

★ ★ ★ ★ ★

Dnia 26.11.1996 prof. dr hab. Wojciech Banaszczyk (Uniwersytet Łódzki) wygłosił wykład zatytułowany „Miary Gaussowskie n -wymiarowych ciał wypukłych, sumy wektorów ze zmieniającymi się znakami i hipoteza Komlosa”.

★ ★ ★ ★ ★

Dnia 27.11.1996 dr Andreas Langer (Universität zu Köln, RFN) wygłosił wykład zatytułowany „Zero cycles on the elliptic modular surface of level 4”.

★ ★ ★ ★ ★

Dnia 6.12.1996 dr Wojciech Kryszewski (UMK Toruń) wygłosi wykład pt. „Teoria Morse’a punktów krytycznych w przestrzeniach Hilberta a twierdzenia o istnieniu i krotności rozwiązań w równaniach różniczkowych”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 30.10.–13.11.1996 oraz 30.11.–14.12.1996 prof. dr hab. Zbigniew Palka prowadzi będzie badania naukowe na uniwersytecie w Bielefeld (RFN).

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Zygmunt Vetulani przebywać będzie w dniach 6.–11.12.1996 w Salerno (Włochy), gdzie odbędzie się częściowy odbiór programu „Copernicus”.

Notatka

INORMATYKA W SZKOLE — Konferencja w Lublinie

Konferencje poświęcone edukacji informatycznej pod nazwą „Komputer w szkole” odbywają się co roku — tegoroczna nosiła numer XII. Organizatorem konferencji był Instytut Informatyki Uniwersytetu Wrocławskiego łącznie z Instytutem Matematyki UMCS w Lublinie. Uczestnicy konferencji rekrutowali się spośród szerokiego grona pracowników szkół, uczelni, wydawnictw związanych z działalnością edukacyjną z zastosowaniem metod informatycznych w nauczaniu. Silną merytorycznie grupę stanowili matematycy, często nauczyciele przedmiotu „Elementy informatyki” w szkołach podstawowych i średnich oraz matematycy-nauczyciele akademicy. Gościem konferencji był Ian Carter z Wielkiej Brytanii, nauczyciel we wiodącej w dziedzinie edukacji informatycznej szkole w Cheltenham College.

Tegoroczna konferencja poświęcona była postępującym zmianom w nauczaniu przedmiotów szczegółowych poprzez wprowadzanie metod informatycznych: hipertekstowej organizacji informacji, analizy baz danych i innych zasobów sieci rozległych.

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne zaprezentowały wersję pilotażową i już zatwierdzoną podręczników matematyki dla klas IV-VIII przewidujących zastosowanie szeregu narzędzi przetwarzania i prezentacji informacji interesująco wplecionych w treści merytoryczne przedmiotu. Podobne koncepcje przedstawiły wydawnictwa prezentujące podręczniki z fizyki i chemii.

Nauczanie przedmiotu „Elementy informatyki” dyskutowane było w największej grupie uczestników konferencji. Podkreślano, że o ile matematyka legitymuje się wieloletnim doświadczeniem i badaniami metod nauczania, o tyle elementy informatyki dopiero tworzą podstawy merytoryczne i metodyczne przedmiotu. W latach niestychanie burzliwego rozwoju tej dziedziny stwarza to istotne bariery i trudności dla nauczycieli i placówek oświatowych. W opinii dyskutantów organizacja tych ostatnich też wydaje się wymagać zmian, do których nauczyciele nie czują się dostatecznie przygotowani. Trudności ekonomiczne jednostek edukacyjnych skutecznie hamują ich poczynania w dziedzinie samokształcenia i rozwoju zawodowego.

Dr Anna Ren-Kurc

Opracowanie Informatora: Maciej Kandulski (mkandu@math.amu.edu.pl)

Roman Murawski (rmur@math.amu.edu.pl)